

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱

$$f = \{(3, 5), (2, 7), (-1, 6)\} \Rightarrow 2f = \{(3, 10), (2, 14), (-1, 12)\}$$

$$g = \{(3, 6), (2, -1), (6, 2)\}$$

$$2f - g = \{(3, 10 - 6), (2, 14 - (-1))\} = \{(3, 4), (2, 15)\}$$

$$R_{2f-g} = \{4, 15\}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دو نقطه $(-2, 3)$ و $(-2, a)$ باید برابر باشند، پس $a = 3$

۲

اگر $a = 3$ باشد، داریم:

$$(a - 2, b + 2) = (1, b + 2)$$

پس با توجه به نقطه‌ی $(1, 4)$ باید $b + 2 = 4$ باشد، پس $b = 2$ ، بنابراین $ab = 6$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می‌دانیم اگر برد $\{c\}$ (یک مجموعه تک‌عضوی باشد) تابع ثابت است، پس ضابطه‌ی آن $f(x) = c$

۳

می‌باشد و ضریب x یعنی $a + 2$ باید صفر شود.

$$f(x) = (a + 2)x + 2a + 1 \xrightarrow{\text{تابع ثابت}} a + 2 = 0 \Rightarrow a = -2$$

$$\left. \begin{aligned} f(x) &= (a + 2)x + 2a + 1 \\ a &= -2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f(x) = 2(-2) + 1 = -3 \Rightarrow f(x) = -3$$

پس عامل $f(a + c)$ نیز -3 می‌شود (تابع ثابت تمام ورودی‌ها را به یک خروجی می‌برد)

پس گزینه‌ی ۲ درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تابع رسم‌شده از دو قسمت تشکیل شده است که معادله‌ی هر دو را به کمک نوشتن معادله‌ی خط به

۴

دست می‌آوریم:

$$(1, 1), (2, 0) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{1 - 0}{1 - 2} = \frac{1}{-1} = -1$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = -1(x - 2)$$

$$\Rightarrow y = -x + 2 \Rightarrow x \geq 1$$

$$(0, 1), (-1, 0) \Rightarrow m = \frac{1 - 0}{0 - (-1)} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y - 0 = 1(x - (-1)) \Rightarrow y = x + 1 \Rightarrow x \leq 0$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم ضابطه‌ی تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین داریم:

۵

$$f(x) = x^2 - 2x + 2 = x \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 1)(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1 \\ x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

بنابراین تابع همانی f به صورت $f = \{(1, 1), (2, 2)\}$ است که تعداد اعضای دامنه‌ی آن برابر ۲ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = b$ است که b باید یک عدد ثابت باشد، بنابراین در ضابطه‌ی تابع $f(x) = (6 - 2m)x + k + 1$ ضرب x باید صفر باشد، پس:

$$6 - 2m = 0 \Rightarrow 2m = 6 \Rightarrow m = 3, f(x) = k + 1$$

از طرفی تابع $g(x)$ همانی است، پس ضابطه‌ی آن باید به صورت $g(x) = x$ باشد، بنابراین:

$$g(x) = (-3 + 2k)x + n + 3 \Rightarrow \begin{cases} -3 + 2k = 1 \Rightarrow 2k = 4 \Rightarrow k = 2 \\ n + 3 = 0 \Rightarrow n = -3 \end{cases}$$

با جایگذاری $k = 2$ در ضابطه‌ی تابع $f(x)$ داریم:

$$f(x) = k + 1 \Rightarrow f(x) = 3$$

در نتیجه:

$$\frac{f(-3) + g(7)}{2k} = \frac{3 + 7}{2(2)} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} = 2.5$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ابتدا ضابطه‌ی تابع $\frac{f}{g}$ که یک تابع خطی است را به دست می‌آوریم: تابع $\frac{f}{g}$ از نقاط $(0, 1)$ و $(-1, 0)$ می‌گذرد.

$$\begin{pmatrix} 0, 1 \\ -1, 0 \end{pmatrix} \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{0 - 1}{-1 - 0} = 1$$

$$y = mx + b \xrightarrow[b=1]{m=1} y = x + 1 \Rightarrow \frac{f}{g} = x + 1$$

$$\frac{f}{g} = x + 1 \Rightarrow \frac{f(x)}{g(x)} = x + 1 \xrightarrow{f(x)=x^2-1} \frac{x^2 - 1}{g(x)} = x + 1$$

$$g(x) = \frac{x^2 - 1}{x + 1} = \frac{(x - 1)(x + 1)}{x + 1} = x - 1$$

$$g(5) = 5 - 1 = 4$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق رفتار نمودار، شارژ باطری تبلت به ازای هر ۱۲ ساعت خالی می‌شود و سپس مجدداً در مدت زمان ۱ ساعت شارژ کامل می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} g(-1) &= \text{sign}(-1) = -1 \\ f(x) &= x \Rightarrow f(-1) = -1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow g(-1) + f(-1) = -2$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ابتدا دامنه‌ی مشترک دو تابع را پیدا می‌کنیم، اعداد ۳ و ۷ مشترک هستند. سپس y ها را از هم کم می‌کنیم:

$$x = 3 \Rightarrow f(3) - g(3) = 5 - 5 = 0 \Rightarrow (3, 0)$$

$$x = 7 \Rightarrow f(7) - g(7) = -2 - 2 = -4 \Rightarrow (7, -4)$$

پس تابع $f - g$ از دو نقطه‌ی $(3, 0)$ و $(7, -4)$ تشکیل می‌شود.

$$\text{گزینه ۱ پاسخ صحیح است.} \quad \text{sign}(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

یعنی اگر ورودی تابع علامت، صفر باشد، حاصل آن برابر صفر است، لذا:

$$\text{sign}(x^2 - 4) = 0 \Rightarrow x^2 - 4 = 0 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{\text{جذر}} x = \pm 2$$

$$\Rightarrow \text{مجموع مربعات جواب‌ها} = 2^2 + (-2)^2 = 8$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چون f ثابت است، پس $f(a) = k$, $f(b) = k$ و $f(a+b) = k$ یعنی تابع f هر x را به عدد ثابت k نظیر می‌کند، در نتیجه:

$$\begin{cases} 3f(a+b) = 3k \\ f(a) \times f(b) = k \times k \end{cases} \Rightarrow 3k = k^3 \Rightarrow 3k - k^3 = 0 \Rightarrow k(3 - k^2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k = 0 \\ k = 3 \end{cases}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۳

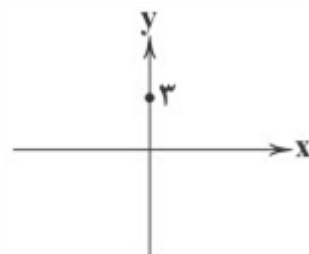
$$f(x) = x^3$$

$$g(x) = \text{sign } x = \begin{cases} -1 & x < 0 \\ 0 & x = 0 \\ 1 & x > 0 \end{cases}$$

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x)$$

$$\xrightarrow{x=-2} f(x) + g(x)$$

$$\xrightarrow{x=-2} \begin{cases} f(-2) = (-2)^3 = -8 \\ g(-2) = -1 \end{cases} \Rightarrow (f+g)(-2) = -8 + (-1) = -9$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها: ۱۴

(۱) درست است. طبق متن صفحه ۶ کتاب درسی

(۲) درست است. کار در کلاس صفحه ۲۳ کتاب درسی

(۳) نادرست است. در تابع ثابت، برد تنها شامل یک عضو است. صفحه ۲۶ کتاب درسی

(۴) درست است. صفحه ۳۰ کتاب درسی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵

$$\begin{aligned} f(x) &= \sqrt{x+2|x|} = f(-81) = \sqrt{-81+2|-81|} \\ &= \sqrt{-81+162} = \sqrt{81} = 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \left[1 - \sqrt{2}\right] &\approx [-0.414] = -1 \Rightarrow g\left(1 - \sqrt{2}\right) = \text{sign}(-1) = -1 \\ \Rightarrow f(-81) + g\left(1 - \sqrt{2}\right) &= 9 + (-1) = 8 \end{aligned}$$

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تابع f همانی است پس ابتدا و انتهای هر پیکان (فلش) باید با هم مساوی باشند:

$$\begin{cases} a - 1 = 4 \Rightarrow a = 5 \\ \frac{b}{4} = 300 \Rightarrow b = 4 \times 300 = 600 \\ 3c = 30 \Rightarrow c = \frac{30}{3} = 10 \\ 4d = 16 \Rightarrow d = 4 \end{cases}$$

در مقادیر به دست آمده برای a, b, c, d داده‌ی دورافتاده وجود دارد (عدد ۶۰۰) پس باید از شاخص مرکزی میانه استفاده کنیم:

$$4, \underbrace{5, 10}, 600$$

$$\text{میانه} = \frac{5 + 10}{2} = 7.5$$

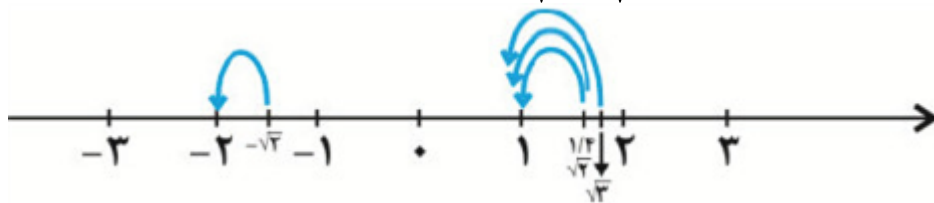
۱۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ر	+	ش	+	ا	+	ن
↓		↓		↓		↓
دوازدهمین		شانزدهمین		اولین		بیست و
حرف		حرف با		حرف		نهمین حرف
۱۲		سه نقطه		۱		با یک نقطه
		$16x^3$				$29x$

$$\xrightarrow{\text{معادل ریاضی}} 29x + 1 + 16x^3 + 12$$

۱۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. $\sqrt{2}$ و $\sqrt{3}$ به ترتیب تقریباً برابر با $1/4$ و $1/7$ هستند، پس:

$$[\sqrt{2}] = 1, [\sqrt{3}] = 1, [-\sqrt{2}] = -2, [1/4] = 1$$

$$\frac{4 \times [\sqrt{3}] - 2 \times [\sqrt{2}]}{[-\sqrt{2}] - [1/4]} = \frac{4 \times 1 - 2 \times 1}{-2 - 1} = -\frac{2}{3}$$

در نتیجه:

۱۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{|2x|}{x} = 2x - 1 \Rightarrow \begin{cases} \frac{2x}{x} = 2x - 1 & x > 0 \\ \frac{-2x}{x} = 2x - 1 & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x - 1 = 2 \Rightarrow x = \frac{3}{2} = 1.5 \\ 2x - 1 = -2 \Rightarrow x = \frac{-1}{2} = -0.5 \end{cases} \Rightarrow \frac{1.5 + (-0.5)}{2} = \frac{1}{2}$$

$$D_{f \pm g} = D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۰

$$f + g = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$$

$$f - g = \{(1, 3), (3, 2), (5, -3)\}$$

$$R_{\frac{f+g}{f-g}} = \left\{ \frac{7}{3}, \frac{6}{2}, \frac{9}{-3} \right\} = \left\{ \frac{7}{3}, 3, -3 \right\}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر: ۲۱

گزینه‌ی «۲»: کج کلاه: کنایه از مغرور و متکبر

گزینه‌ی «۳»: تو (معشوق) به گل مانند شده است.

گزینه‌ی «۴»: صور اسرافیل، تلمیح دارد به روز قیامت که اسرافیل در صور می‌دمد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم‌عنان بودن: کنایه از همراهی ۲۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۲۳

بیت‌های «پ، ت» از تکرار «فعلاتن فعلاتن فعلاتن» سروده شده است.

بیت «ب» بر وزن «فعولن فعولن فعولن» سروده شده است.

بیت «الف» بر وزن «مفعیلن مفاعیلن مفاعیلن» سروده شده است.

بیت «ث» بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۴

بررسی گزینه‌ها:

(۱) هر دو نثر بینابین

(۲) هر دو نثر مصنوع

(۳) هر دو نثر مرسل

(۴) محبوب القلوب: نثر مصنوع، شرفنامه بدلیسی: نثر مرسل

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۵

(شکوفه‌ی اشک: تشبیه فشرده‌ی اضافی)، (چشم ناله: استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص)، (آینه: استعاره‌ی مصرحه از دل و قلب)، (ابر: تشخیص، نکته: اگر غیرانسان «منادا» قرار گیرد آرایه‌ی «تشخیص» پدید می‌آید).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۲۶

وزن این بیت (— U / — — U / — — U / — — U) است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جناس در بیت «الف»: «تن» و «من» - در بیت «ب»: تشخیص دیده نمی‌شود. معنای بیت: چه خوش ۲۷

است زمانی که در کنارت باشم، تا کی به قبا و پیراهنت (که همواره در کنارت هستند) رشک ببرم و حسادت کنم؟! - در بیت «ج»،

سجع مشهود نیست. در مصراع دوم واژه‌ی «جدا» تکرار شده است.

۲۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن این گزینه، «فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن» است که در شمار اوزان دولختی می‌باشد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۴: فعلاتن فعلاتن فعلن

۲۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترکیب‌بند عاشورایی محتشم کاشانی با بیت آغازین «باز این چه شورش است که در خلق عالم است/ باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است» در وزن «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» سروده شده است.

۳۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مکتب وقوع» نتیجه‌ی چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود.

۳۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
وزن مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): مستفعّل مفاعِلْ مستفعّلن فعل (= مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مستفعّل مفعولن // مستفعّل مفعولن (= مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن)

(۲) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (= مستفعّلن فعولن // مستفعّلن فعولن)

(۳) مستفعّل مستفعّل مستفعّل مستف (= مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

۳۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی (۱): مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (مستفعّل مفعولن // مستفعّل مفعولن)

(۳) مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن

(۴) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (مستفعّلن فعولن // مستفعّلن فعولن)

۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۳ هیچ آرایه‌ی بیانی (تشبیه - استعاره - مجاز - کنایه) وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: شمع مجاز از «شعله‌ی شمع»

گزینه‌ی ۲: در این بیت، به صورت پنهانی شاعر سلسله‌ی زلف معشوق را به دام تشبیه کرده است / «به دام افتادن» کنایه از اسیر عشق شدن است / «سلسله‌ی زلف» تشبیه فشرده است.

گزینه‌ی ۴: «گل سر سبد بودن چیزی» کنایه از عالی و بهترین بودن آن چیز است.

۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت‌های گزینه‌های ۱ تا ۳ همگی از گلستان سعدی انتخاب شده‌اند. گلستان ویژگی‌های نثر فنی و نثر دوره‌ی عراقی را دارد.

عبارت گزینه‌ی ۴ از اسکندربیگ ترکمان است و خصوصیات نثر سبک هندی از جمله طولانی بودن جمله و استفاده از ترکیب‌های وصفی متعدد برای تمجید و تعارف در آن به چشم می‌خورد.

۳۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
الف) مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن
ب) مفتعلن فاعلن / مفتعلن فاعلن
ج) مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن
د) مفتعلن فاعلن / مفتعلن فاعلن
ه) مفتعلن مفاعلن / مفتعلن مفاعلن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عنان گسسته کنایه از نافرمانی و سرکشی و سریع رفتن است. (۳۶)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قرن دهم بیایفغانی شیرازی از نمایندگان شعر لطیف و فصیحی بود که به شیوه کسانی مثل سعدی و حافظ در جریان بود. (۳۷)

مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابیات سؤال، ویژگی‌های سبک هندی را دارد (پیچیدگی تصاویر، کاربرد کنایه‌ها و ترکیب‌های کوچه و بازار کاربرد واژگان قالی و سفال و ...) و تنها شاعر این سبک در میان گزینه‌ها «بیدل دهلوی» است. (۳۸)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نمودار هجایی گزینه‌ی (۳): $-U - U / - UU - / - U - U / - UU -$ (۳۹)

نمودار هجایی سایر گزینه‌ها: $-UU - / - UU - / - UU - / - UU -$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال: (۴۰)

چ	نا	مس	ت	دید	دا	ز	حب	را	ی	عشق
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
ک	دند	یا	و	دید	نم	فد	را	مو	ش	بود
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
فعلون			فعلون			فعلون			فعل	

تقطیع گزینه‌ی (۴):

ب	دند	دیش	مر	دم	ب	جز	بد	ند	دید
U	-	U	-	-	U	-	-	U	-
پ	یف	تا	د	عا	جز	ند	رذ	خند	دید
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U
فعلون			فعلون			فعلون			فعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) $--U - -U - -U - -U$

(۲) $-U - --U - --U -$

(۳) $--U - --U - --U$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «تزاکت» از جمله واژه‌هایی است که بیش از دوره‌ی هندی در شعر فارسی رواج نداشت. (۴۱)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن بیت صورت سؤال و این گزینه هر دو «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است. (۴۲)

وزن سایر ابیات:

گزینه‌ی «۱»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

گزینه‌ی «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

گزینه‌ی «۳»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

۴۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شعر لطیف و فصیح باباغانی به شیوه‌ی شاعرانی مانند حافظ و سعدی بود.

تشریح موارد نادرست:

(ب) قالب غزل با توجه به نقش و سابقه‌ی کاربردش اجازه‌ی جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد.

(د) رضا عباسی در دوره‌ی شاه عباس و بهزاد در دوهی شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

۴۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(الف) عذب و عذاب — جناس

(ب) نقش بر آب است — کنایه

(ج) سیل دمامد — استعاره از اشک فراوان

(د) جهان، سراب است — تشبیه

۴۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت «گل» استعاره‌ی مصرحه از محبوب و معشوق است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «ای صبح» استعاره و تشخیص

گزینه‌ی ۲: «پای عقل» اضافه‌ی استعاری و تشخیص

گزینه‌ی ۴: «پنجه‌ی عشق» اضافه‌ی استعاری و تشخیص

۴۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال:

بَ	یا	تا	بَ	را	ریم	دَس	تی	ز	دِل
U	-	-	U	-	U	-	-	U	-
کِ	نَت	وَاللَّ	بَ	را	وَر	فَر	دا	ز	گِل
U	-	-	U	-	U	-	-	U	-
فعولن			فعولن			فعولن			فَعْل

۴۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال:

مَر	هَ	م	مُر	غی	ز	نند	سَخِیت	کَ	ما	نَا	ب	تیر
-	U	U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	-
حِیَف	بَ	وَد	بَل	بَ	لی	کِی	هَ	م	دَس	تا	ن	اوست
-	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
مفتعلن			فاعلن			مفتعلن			فاعلن			

در هجای هفتم مصراع اوّل «نند» بلند محسوب می‌شود، زیرا هجای پایانی نیم‌مصراع وزن دولختی و معادل هجای پایانی است.

۴۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

وزن این بیت مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن است. در حالی که وزن سایر ابیات مفتعلن مفتعلن فاعلن است.

۴۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است، نه ترجیع‌بند.

۵۰ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۰/۲۵)

۵۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. اقتصاد قرون وسطی براساس روابط اجتماعی ارباب / رعیتی بود که در آن کشاورزان وابسته به زمین بودند و امکان جابه‌جایی نداشتند.

۵۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حکومت منوالفکران غربگرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به دنبال داشت. استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کرد. منوالفکران غربگرا، در نهایت با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود، حکومت‌های سکولار تشکیل دادند.

۵۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این حرکت، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد. البته در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع، این نوع حاکمیت نیز آرمانی نبود اما فساد آن از استبداد کمتر بود و ظلم را کنترل می‌کرد. به‌همین دلیل، فقط در شرایطی که برقراری حاکمیت آرمانی امکان نداشت، پذیرش آن ممکن بود. جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد.

۵۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در نیمه‌ی دوم قرن بیستم، نیازمندی علم حسی و تجربی به برخی معرفت‌های غیرحسی و غیرتجربی روشن شد که باعث مخدوش ساخت استقلال معرفت علمی - تجربی از دیگر معرفت‌ها شد و در نتیجه‌ی آن، پرسش از مبانی غیرتجربی علم مدرن و مبانی رقیب آن شکل گرفت.

۵۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- بیدارگران نخستین، قوت و قدرت جوامع غربی را نتیجه‌ی عمل کردن آن به جوامع به دستورات اسلامی می‌دانستند.
- دولت‌های کشورهای مسلمان به موازات دوری از سنن دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیش‌تری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.
- منوالفکران غرب‌گرا مورد حمایت دولت‌های استعمارگر بودند و این دولت‌ها به کمک آنان توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند.
- منوالفکران غرب‌گرا به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساختند و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کردند.

۵۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت اما چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.
- از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل اینکه با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد. فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید، بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جهان غرب ابتدا با سطحی‌ترین و ظاهری‌ترین لایه‌های هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی، از جمله جهان اسلام، مواجه شد و بیش از هر چیز، وجوه نظامی، سیاسی، اقتصادی، فناورانه و ... خود را به رخ کشید اما لایه‌های عمیق آن از چشم اعضای سایر جهان‌ها مخفی ماند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شباهت: انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند. تفاوت: انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقشار و گروه‌های جامعه را دربر گرفت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

آیزایا برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن است: جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی مواجه شدند: از بین رفتن آزادی افراد و پیدایش طبقه جدید

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظریه «پایان تاریخ فوکویاما»، فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبه نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پنداشت و نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.

با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، نظریه «جنگ تمدن‌ها» از سوی برخی نظریه‌پردازان غربی مطرح شد. این نظریه شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت، ولی از یک‌سو دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌نمود و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌کرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نسل دوم روشنفکران — اعتراضاتشان از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت. اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد — ناسیونالیسم اعتقاد به این که دلیل قدرتمندی جهان غرب این است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام است — نخستین بیدارگران اسلامی حاکمان سکولار — آرمان‌های منورالفکران غرب‌زده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند.

۶۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر جهان غرب با حل چالش‌های پیشین، پاسخگوی نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان بود، با چالش‌های بنیادین جدید مواجه نمی‌شد.

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

الف) از بین رفتن آزادی افراد

ب) پیدایش طبقه‌ی جدید

۶۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

— انسان با تسخیر طبیعت می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند — فرهنگ مدرن

— آسیب‌های مربوط به فقر و غنا — متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است.

— مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم — بحران‌های زیست‌محیطی

— هویت اقتصادی — شباهت بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا

۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بحران‌های اقتصادی در دوره‌های نخستین به کشورهای غربی محدود می‌شد و از عوامل داخلی آن‌ها اثر

می‌پذیرفت، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های منطقه‌ای به سرعت آثار و

پیامدهای جهانی خود را آشکار می‌سازد.

۶۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فشار روانی، روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است.

۶۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حالت چنین فردی را درماندگی آموخته شده می‌نامند. درماندگی آموخته شده مربوط به افرادی است

که کوشش را با پیشرفت مرتبط نمی‌دانند. آن‌ها فکر می‌کنند هر کاری انجام دهند به موفقیت نمی‌رسند. یعنی پیامدهای رفتار را

مستقل از خود رفتار می‌دانند.

۶۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سمت چپ پیوستار نشان‌دهنده‌ی مرگ است و هر چه شخص به مرگ نزدیک‌تر باشد، بیشتر در سمت

چپ قرار می‌گیرد و از میان گزینه‌های این سؤال، گزینه‌ی «۳» نزدیکی بیشتری به مرگ دارد و اقدامات کمتری را هم برای نجات او

می‌توان صورت داد.

۶۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کوچک شمردن خود، دست کم گرفتن خود، عصبانی بودن، ترسو بودن و «اعتماد به نفس پایین» مانع

تصمیم‌گیری درست می‌شود. بسیاری از تصمیم‌گیری‌های مهم، علاوه بر دانش لازم، به اعتماد به نفس قوی نیاز دارد.

تصمیم‌گیرنده‌ای که اعتماد به نفس کمی داشته باشد، نمی‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری موفق باشد.

۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انتخاب هدف، علاوه بر ایجاد توانمندی، باعث انسجام در رفتار می‌شود و هدف معین، فرد را از بیراهه

رفتن و اتلاف منابع انرژی مصون می‌دارد.

۷۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۳) کوشش (یعنی عینک زدن) با پیشرفت (بهبود بینایی) رابطه‌ای ندارد بنابراین ممکن

است که فرد به درماندگی آموخته‌شده مبتلا شود.

۷۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ما همواره دوست داریم همه چیز مطابق نظر ما و تحت اختیار ما باشد و با انجام دادن رفتارهای

گوناگون سعی می‌کنیم محیط را در کنترل خود بگیریم و پیامدهای ناگوار را از خود دور کنیم (یعنی از هر چه که سختی و درد

دارد دوری می‌کنیم). این موضوع اشاره به ادراک کنترل دارد.

۷۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به روش‌های ثابت و یکنواخت تصمیم‌گیری افراد، «سبک تصمیم‌گیری» می‌گویند.

۷۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر به هر دلیلی قادر به استفاده از روش تحلیلی نباشیم، بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی، برای اطمینان صد در صدی، استفاده از روش تحلیلی مفیدتر است.

۷۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در روش خرد کردن، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تقسیم می‌شود. در این روش افراد مسئله‌های کوچک را حل می‌کنند تا به تدریج بتوانند به حل مسئله بزرگ دسترسی یابند.

۷۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روش‌های اکتشافی حل مسئله، نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند.

۷۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در هر سه گزینه‌ی (۱)، (۲) و (۴) اسناد به عوامل غیرقابل کنترل است، اما همت و تلاش کشاورزان عاملی قابل کنترل است، از این رو اسناد در این گزینه با بقیه متفاوت است.

۷۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انتقال و اثر نهفتگی هر دو از عوامل مؤثر در حل مسائل می‌باشند.
نکته: اثر تجربه‌ی گذشته (انتقال)، همیشه آسان کردن راه حل نیست.

۷۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به دلیل محدودیت‌های زمانی برخی افراد تمایل دارند که از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند ؛ روش‌های اکتشافی نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند (رد گزینه‌ی ۴) و در حداقل زمان به راه حل می‌رسند. استفاده از روش‌های تحلیلی دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کنند و مورد قبول همه است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۸۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۸۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ترجمه‌ی کلمات مهم: تَكَلَّمَ: صحبت کن / مَعَ زُمَلَايْكَ: با همکلاسی‌هایت / لِيَعْلَمُوا: تا بدانند / كَيْفَ: چگونه / يُمَكِّنُ لَهُمْ: برایشان امکان‌پذیر است / أَنْ يَنْجَحُوا: موفق شوند / بِرَامِجِهِمُ الدَّرَاسِيَّةُ: برنامه‌های درسی‌شان
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُمَكِّنُ لَهُمْ» ترجمه نشده است.

(۲) «تا بدانی» کاملاً نادرست است. «توانستند» نادرست است.

(۴) «چه باید» کاملاً نادرست است. «لَ» در «لِيَتَعْلَمُوا» لام امر نیست. «لَهُمْ» در «يُمَكِّنُ لَهُمْ» ترجمه نشده است.

۸۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترجمه‌ی کلمات مهم: لَنْ تَكُونَ: نخواهد بود / قَادِرَةٌ عَلَيَّ: قادر بر / هَزِيمَةٌ: شکست، شکست دادن / أَحَدٍ: کسی که / يَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ: بر خداوند توکل می‌کند / يَعْتَمِدُ عَلَيَّ: تکیه می‌کند بر / قُدْرَاتِهِ: توانایی‌هایش
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَنْ + فعل مضارع» معادل مستقبل منفی است و باید با «نخواه» ترجمه شود. «يتوكل» مضارع است. «قُدْرَات» جمع است.

(۲) «لَنْ تَكُونَ» نادرست ترجمه شده است.

(۳) «توکلش بر خداوند است» ترجمه‌ی نادرستی است. «يَعْتَمِدُ: تکیه دارد» نه «ایمان دارد».

ترجمه‌ی کلمات مهم: الْمُعَوَّقُ: معلول / قَدْ يَكُونُ: شاید باشد، ممکن است باشد / عاجِزاً: ناتوان / عَنِ الْمَشْيِ: از راه رفتن / أَوْ: یا / التَّكَلُّمُ: سخن گفتن / لَكِنَّهُ: امّا او / لَيْسَ عاجِزاً: ناتوان نیست / عَنِ التَّقَدُّمِ: از پیشرفت / وَ نَيْلِ أَهْدَافِهِ: و رسیدن به اهدافش
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «اگرچه» معادلی ندارد. «نیل: رسیدن» قبل از «التقدّم» نیامده است.

(۲) دَقَّتْ کنید «قادر نباشید» معادل آنچه در عبارت عربی آمده، نیست (قد يكون عاجزاً: ممکن است ناتوان باشد). «التقدّم و نیل أهدافه» جابه‌جا آمده است.

گزینه‌ی «۱»: «لِنَتَعَلَّمْ»: برای اینکه یاد بگیریم (با توجه به اینکه آخر فعل مضارع در ترکیب «لِ + مضارع» منصوب است، حرف «لِ» معنی «تا، برای اینکه» می‌دهد).

گزینه‌ی «۲»: «لَا يَنْصُرُ»: نباید کمک کند / کمک نکند (ترکیب «لا + مضارع مجزوم» معنای نهی دارد).

گزینه‌ی «۳»: «الْمُحَاضِرَاتِ الَّتِي كُنْتُ أَلْقَاهَا»: سخنرانی‌هایی که می‌کردم (ترکیب «كان + فعل مضارع» به شکل ماضی استمراری ترجمه می‌شود).

«قطعاً برخی تصور می‌کنند که عصر جاهلی دلالت بر عصری دارد که مردم در آن خواندن و نوشتن را نمی‌دانند و تمدن و فرهنگی که یاد شود ندارند پس در نتیجه نادان ضد دانا شمرده می‌شود پس بنابراین عصر جاهلی مشخص می‌کند که مردم در آن با حیوانات در صحراها و چادرها زندگی می‌کنند ولی ما می‌بینیم که این کلمه علاوه بر اینکه مقابل علم باشد در قرآن کریم آمده است تا بر معنای اضافی دیگری اشاره کند.

به برخی آیه‌ها توجه کن: «طریق عفو و بخشش پیش گیر و به نیکوکاری امر کن و از مردم نادان روی بگردان» «ما را به تمسخر گرفته‌ای. گفت پناه می‌برم به خدا از اینکه از مردم نادان باشم» مفهوم دو آیه و ارتباط کلمات در آن ثابت می‌کند که جهل به معنی خروج انسان از حالت اعتدال و غلبان احساسات و غیبت عقل است نگاه کنید به شاعر جاهلی چگونه این ماده را به کار می‌گیرد در حالی که قصد خروج و طغیان و قیام به کارهای خارج از قواعد عقلی دارد: «آگاه باشد کسی بر ما جهالت نمی‌کند پس ما بالاتر از جهل جاهلان مان جهالت می‌کنیم» علاوه بر این قطعاً مردم بهره می‌بردند از تمدنی که تأسیس شده بر اساس تجارت و کشاورزی و ساختن بناها و شهرها و برخی از آنان نوشتن و خواندن را می‌دانستند.»

برای چه عصر جاهلی به این نام نامیده می‌شود؟

گزینه ۱: نبود توانایی بر آوردن حجت و دلیل در رویارویی با مسائل از سبب‌های این نام است. سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: به سبب اینکه مردم همچون حیوانات زندگی می‌کردند و حکومت یا شهری نداشتند.

گزینه ۳: زیرا هواها و عواطف شخصی نزد آنان مقصود نبود.

گزینه ۴: زیرا مردم از اخلاقیات و ارزش‌های انسانی دور بودند.

گزینه ۳: عصر جاهلی هنگام نزول قرآن چگونه بود؟ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: آیا عرب قبل نزول قرآن تمدنی داشت؟

گزینه ۲: چگونه می‌فهمیم که قرآن از جمله جهل چه چیزی قصد کرد؟

گزینه ۴: از مصداق‌های جهل با توجه به آنچه در متن آمده چیست؟

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. غلط را مشخص کنید: بر اساس متن

گزینه ۱: قطعاً صفت اساسی برای عصر جاهلی قبل نزول قرآن همان زندگی در صحرا و عدم درک آیات نازل شده است. [در حالیکه «قبل نزول القرآن» آیه‌ای نازل نشده بود که عرب‌های جاهلی بخواهند درکی از آن داشته باشند]. سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: اگر ندانیم معنی کلمه را در متن پس باید به کلمات نزدیک مراجعه کنیم زیرا آنها ما را (به کلمات نزدیکشان) راهنمایی می‌کنند.

گزینه ۳: قطعاً انتقام و انجام کارهای ناشایسته از مصادیق وقوع در نادانی است.

گزینه ۴: چه بسا مؤلف یا خواننده کتاب و ما آن را نادان به حساب بیاوریم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لازم / متعدّد (يعرف فعل متعدی است و مفعول به آن القراءة است).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: اسم مبالغه (جاهلی اسم مبالغه نیست بلکه اسم فاعل + «ی» نسبت است. در این حالت «جاهلی» اسم فاعل یا اسم مبالغه نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

لام در فعل «لنجد: تا بیابیم» از نوع ناصبه است، اما در سایر موارد از نوع امر یا جازمه و به معنای «باید» است! ترجمه گزینه‌ها:

گزینه (۱): دانش‌آموزان باید به معلمشان گوش کنند تا کلامش را درک کنند.

گزینه (۲): باید در امتحانات موفق شوم و چیزی را که دوست دارم به دست بیاورم.

گزینه (۳): برای این‌که راه راست را بیابیم، آیات کتاب خداوند را می‌خوانیم.

گزینه (۴): باید با عاقلان مشورت کنیم زیرا آن‌ها ما را به مسیر موفقیت راهنمایی می‌کنند!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در عبارت گزینه (۲) «لِیُسَاعِدُونِی: تا مرا کمک کنند» فعل مضارع در حالت التزامی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «لن يعمل: انجام نخواهد داد» — آینده منفی

گزینه (۳): «لم یعجبهم: خوششان نیامد» — ماضی ساده منفی

گزینه (۴): «ستنسی: فراموش خواهی کرد» — آینده مثبت

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سؤال از ما فعل نهی می‌خواهد!

«لا» در «لا ییأسوا» از نوع نهی می‌باشد زیرا فعل را مجزوم کرده است.

در گزینه ۱، «ن» آخر «تحزنوا» توسط «لکی» حذف شده است نه «لا»! ترجمه: «برای اینکه بر آنچه از دست دادید ناراحت نشوید.»

در گزینه ۲، «استاد آنها را نصیحت کرد و گفت: هرکس دروغ بگوید موفق نمی‌شود!» پس لا، «نافیه» است.

در گزینه ۴ نیز از طریق ترجمه نوع «لا» را تشخیص می‌دهیم: «گویی راضی کردن مردم همان هدفی است که به دست نمی‌آید!»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سؤال از ما «لام» را می‌خواهد که به معنای «باید» است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) برای یادگیری زبان عربی و خواندن متن‌های زیاد، باید واژگان بسیاری یاد بگیریم. («ل» در «لنتعلم» پاسخ این سؤال است.)
- (۲) شیمیل بسیار تلاش کرد تا پل‌های دوستی را بین اروپا و جهان اسلام بکشد.
- (۳) برای اینکه در آن مسابقه برنده شویم بسیار تلاش کردیم.
- (۴) پیامبران برانگیخته شدند تا مردم را هدایت کنند و آنها را از نادانی نجات دهند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه «أضربُ» مضارعی است که به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود. در سایر گزینه‌ها همه‌ی فعل‌های مضارع به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

- (۱) تماشاچیان بعد برطرف شدن بیماری کرونا باید به ورزشگاه‌ها برگردند.
- (۲) مثال‌های زیادی در کلاس می‌زنم تا این درس سخت را بفهمند.
- (۳) با دشمنان جنگیدیم تا بتوانیم از وطن اسلامی خود دفاع کنیم.
- (۴) مسلمانان نباید به مزدوران اجازه دهند تا در امور کشورمان دخالت کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نکته: لم + مضارع — ماضی منفی

لم یشتغلوا: مشغول نشدند (نشده‌اند)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کلمات مهم: «لا یحزنک قولهم»: نباید گفتار آنها ناراحت کند (رد گزینه‌ی ۱، زیرا «لا» فعل «یحزن» را مجزوم کرده، بنابراین از نوع نهی است نه نفی! رد گزینه‌ی ۴، زیرا «یحزن» غایب است نه مخاطب!) / «إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً»: زیرا ارجمندی، همه از آن خداست (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) هر که فضیلت خود را از دست بدهد، فضیلت نیاکانش به او سودی نمی‌رساند.
 - (۲) ای کسی که نابخردانه به اصل و نسب افتخار می‌کنی، مردمان، تنها از یک پدر و مادرند.
 - (۳) هر کس به چیزی که در او نیست ادعا کند، گواه امتحان او را باطل می‌کند.
 - (۴) هرگز نگو که اصل و نسیم چنین و چنان است، اصل جوانمردی به چیزی است که خود انسان به دست بیاورد.
- در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) به موضوع «افتخار نکردن به اصل و نسب» اشاره شده است در حالی که گزینه‌ی (۳) مفهوم متفاوتی را بیان می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جمله وصفیه در ۲ وجود دارد. سنجاب: نکره / یقفز: فعل

نقش «یقفز» در دیگر گزینه‌ها: (۱) خبر برای «هذا» / (۳) جمله فعلیه که به اسم «الدار = السنجاب» برمی‌گردد، پس وصفیه نیست. / (۴) خبر برای «کان»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، فعل «قد عَصَفْتُ» ما قبل خود را توضیح داده باشد. به عبارت دیگر، باید فعل «قد عَصَفْتُ» جمله وصفیه باشد و اسم نکره پیش از خود را توصیف کند.

در گزینه ۱، «ریحاً» اسم نکره است و فعل «قد عَصَفْتُ» جمله وصفیه برای توصیف آن است. (ترجمه عبارت: دیدم بادهای شدیدی را که وزیده بودند و درختان را شکسته بودند!). تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «قد عَصَفْتُ» خبر کان (از افعال ناقصه) است. (ترجمه عبارت: بادهای شدیدی وزیده بودند و برخی خانه‌ها را خراب کرده بودند!)

گزینه ۳: «قد عَصَفْتُ» بعد از اسم نکره‌ای نیامده است، پس نمی‌تواند جمله وصفیه باشد.

گزینه ۴: «قد عَصَفْتُ» بعد از اسم نکره نیامده است و جمله وصفیه نیست. («هذه» مبتدا و «قد عَصَفْتُ» خبر آن است.)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، حرف «لِ» را می‌خواهد که با بقیه متمفاوت باشد. حرف «لِ» بر سر فعل مضارع، گاهی به معنی «تا، تا اینکه» و ناصبه است. (بین دو جمله فعلیه ارتباط برقرار می‌کند)؛ گاهی نیز به معنی «باید» و از نوع جازمه (امر) است. (بر سر فعل مضارع در صیغه‌های غایب و امر برای امر و دستور می‌آید).

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجمه عبارت: همه دانش‌آموزان در سالن حاضر شدند تا در امتحان شرکت کنند! («لِ» به معنی «تا»، «تا اینکه» و از نوع ناصبه است.)

گزینه ۲: ترجمه عبارت: نهنگ صید می‌شود تا روغنش استخراج شود و از آن مواد آرایشی ساخته شود! («لِ» به معنی «تا»، «تا اینکه» و از نوع ناصبه است.)

گزینه ۳: ترجمه عبارت: طبیعت زیباست باید از آن نگهداری کنیم در حالی که ما بدان بسیار نیاز داریم! («لِ» به معنی «باید» و از نوع جازمه (امر) است.) (نوع «لِ» متفاوت از بقیه گزینه‌هاست.)

گزینه ۴: ترجمه عبارت: گاهی درختانی می‌کاریم که بعد از سال‌ها میوه می‌دهند تا دیگران از آن بخورند! («لِ» به معنی «تا»، «تا اینکه» و از نوع ناصبه است.)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری بیزانس، به سبب برخورداری از موقعیت جغرافیایی و ارتباطی ویژه و داشتن باروهای دفاعی مستحکم، پایگاه مهمی برای تسلط آن امپراتوری بر ولایات تابع و حفاظت از راه‌های مهم تجاری به‌شمار می‌رفت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نتیجه‌ی اکتشافات جغرافیایی، پرتغالی‌ها پیش از اسپانیایی‌ها قدم در راه کشف راه‌ها و سرزمین‌های جدید نهادند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با مسلمان شدن مغول‌ها، به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان‌سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی، تحت حمایت ایلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند و تلاش کردند که زیاده‌خواهی و خودسری اشرافیت مغول را مهار کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حکومت صفوی با شورش طایفه‌ای از افغان‌های شهر قندهار ساقط شد.

توجه: گزینه‌ی (۱) مربوط به سرزمین هندوستان در زمان صفوی است، نه شهر مرزی قندهار

توجه: قندهار در زمان حکومت شاه صفی به دست گورکانیان افتاد و در دوره‌ی شاه عباس دوم باز پس گرفته شد (رد گزینه‌ی (۲)).

۱۰۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم، از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود.

۱۰۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در اوایل دوران مغول‌ها، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها رواج یافت.
- (۲) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد اما همچنان بخشی از بی‌نظمی‌ها ادامه یافت.
- (۳) پس از مسلمان شدن مغولان، اخذ خراج از کشاورزان مورد توجه بیشتری قرار گرفت.

۱۰۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.

۱۰۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عصر صفوی، اراضی ممالک در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زیردستان خود تقسیم می‌کردند.

۱۰۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از آثار تاریخی مهم عصر مغول، می‌توان تاریخ جهانگشا، نوشته‌ی عطاملک جوینی، جامع‌التواریخ، اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، تاریخ‌گزیده، تألیف حمدالله مستوفی را نام برد.

۱۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. درگیری سران قزلباس با یک‌دیگر، هجوم ازبکان از شرق و هجوم عثمانی‌ها از غرب، مشابه ابتدای پادشاهی شاه عباس اول و شاه تهماسب بود.

۱۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه‌ی خراسان و ماوراءالنهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه‌ی اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند.

۱۱۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تیمور هنرمندان و صنعتگران شهرهایی را که فتح می‌کرد، به سمرقند، پایتخت خود می‌فرستاد تا در آبادانی و زیبایی آن شهر بکوشند.

۱۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امروزه خطوط مرزی کشورها ارزش حقوقی و بین‌المللی دارند، زیرا محدوده‌های کشورهای هم‌مرز در اسناد سازمان ملل متحد ثبت می‌شود.

۱۱۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- کشور فرانسه از پیش‌گامان این الگوست.

- در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود.

- در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است.

۱۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بازیگران سیاسی اصلی و عمده‌ی جهان عبارت‌اند:

حکومت‌های مستقل

رهبران ایدئولوژیک و افراد برجسته‌ی سیاسی که روی مردم نفوذ دارند.

گروه‌ها و احزاب سیاسی

سازمان‌های مردم نهاد و غیرحکومتی (سمن NGO)

سازمان‌های بین‌المللی

نهادهای اقتصادی و تجاری بین‌المللی

۱۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصمیم‌گیری‌های مدیریت سیاسی و اداری یک ناحیه بر فضای جغرافیایی آن ناحیه تأثیر می‌گذارد و در این متن اجرای طرح ترافیک تأثیراتی را بر فضای جغرافیایی گذاشته است.

۱۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه ۲ از عوامل مؤثر در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت است و ویژگی کانون سیاسی یک کشور محسوب نمی‌شود.

۱۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دو قطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه‌نشین، که به طبقه ثروتمند اختصاص دارد و مناطق فقیرنشین که فاقد امکانات‌اند، از ویژگی‌های ایدئولوژی سرمایه‌داری است. در فضاهاى شهری کشورهای سوسیالیستی بلوک‌های مسکونی یک‌دست و هم‌شکل که نماد یکسان دارند، فراوان مشاهده می‌شود.

۱۱۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند. بیشتر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

۱۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از جمله کشورهای نیمه‌پیرامون می‌توان به چین، سنگاپور و کره‌ی جنوبی اشاره کرد.

۱۲۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شاخص توسعه‌ی انسانی سه عامل را دربر می‌گیرد: درآمد و رفاه، امید به زندگی، سواد و آموزش.

۱۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم حامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.

۱۲۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بخش هاشورخوره، ناحیه‌ای انتقالی را در امتداد دو ناحیه زبانی انگلیسی و اسپانیایی، در مجاورت مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک نشان می‌دهد. در این بخش هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد.

۱۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خط مبنای پایین‌ترین حد جزر در دریاست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۲۵

مزارع پلانتیشن در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند. (قسمت الف))

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات، چند واژه، دارای معنای یکسان و بار ارزشی متفاوت هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) همه‌ی مغالطه‌ها می‌توانند عمدی یا سهوی باشند.

(۳) مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات، یکی از مغالطه‌های مربوط به عوامل روانی است.

(۴) در مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات، با به کار گرفتن کلماتی با بار ارزشی متفاوت، پیام اصلی متن تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرد موجود در گزینه‌ی (۱) به نسبت سایر اشخاص، متفکر نقاد محسوب نمی‌شود، چرا که بدون بررسی یک مطلب از وجوه مختلف، سریعاً آن را پذیرفته و عقاید قبلی خود را کنار گذاشته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) معلم مذکور، خبر تعطیلی مدارس را از وجوه مختلف بررسی کرده و صرفاً با شنیدن آن از یک منبع خبری، به آن اعتنا نکرده است، پس متفکر نقاد محسوب می‌شود.

(۳) دانشجوی مذکور، صرفاً به تدریس استاد اعتنا نکرده و سؤالات درست و به جا می‌پرسد، پس متفکر نقاد محسوب می‌شود.

(۴) نماینده‌ی کارگران، توجه آگاهانه به فرآیند تفکر دارد، پس متفکر نقاد محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نفر اول، کسی که اقدامی در جهت خواسته‌ی او انجام دهد را قهرمان نامیده است و این نوعی هندوانه زیر بغل گذاشتن است و می‌تواند مغالطه‌ی تله‌گذاری را محتمل کند. همچنین تعبیر «بازگرداندن زندگی» می‌تواند توسل به احساسات باشد ولی در گزینه‌ها در مورد سخن نفر اول مطرح نشده است.

دقت کنید که عبارت اول که می‌گوید «کدام عاقلی با رونق کشاورزی مخالف است؟!» مسموم کردن چاه نیست زیرا خود گوینده در ادامه با رونق بی‌رویه‌ی کشاورزی مخالفت می‌کند. بنابراین او این جمله را برای دفاع از خود و اینکه بگوید با اصل رونق کشاورزی مخالف نیست، می‌گوید، نه برای تأثیرگذاری بر رأی دیگران.

نفر دوم با عبارت‌های «امنیت غذایی»، «زنده بودن ارومیه به کشاورزی» و «بی‌غذا شدن مردم» می‌تواند مرتکب مغالطه‌ی توسل به احساسات شده باشد. همچنین تعبیر «مردم غذا نداشته باشند بخورند» یک بزرگ‌نمایی است زیرا صحبت درباره‌ی این نبود که کشاورزی کاملاً از بین برود بلکه این بود که از رشد بی‌رویه‌ی آن جلوگیری شود و نهایتاً این استان صادرکننده‌ی مواد غذایی نباشد یا کمتر صادر کند، نه اینکه خود مردم هم غذا نداشته باشند. ارومیه هزاران سال کشاورزی داشته و مردم هم غذا داشته‌اند و دریاچه هم خشک نشده است اما به گفته‌ی نفر اول، رشد بی‌رویه‌ی کشاورزی این استان، موجب خشک شدن دریاچه و آسیب دیدن اکوسیستم شده است.

توجه: استفاده از عوامل روانی مغالطه نیست بلکه اگر بدون دلیل معقول و منطقی باشد، مغالطه است. به همین خاطر، در این سؤال بحث «احتمال مغالطه» مطرح شده است، نه مغالطه‌ی قطعی. هر کدام از دو گوینده که دلایل معتبری ارائه کرده باشند، مجاز خواهند بود از عوامل روانی هم استفاده کنند ولی چون درصد اعتبارسنجی دلایل نیستیم، همین که صرفاً از عوامل روانی استفاده کرده باشند، احتمال مغالطه را داده‌ایم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرد با نسبت دادن وجود گسترده‌ی تقلب به آزمون سراسری با توسل به مغالطه‌ی مسموم کردن چاه سعی دارد اعتبار آن را زیر سؤال ببرد. همچنین از یک مورد جزئی نتیجه می‌گردد که کنکور به هیچ‌وجه رنگی از عدالت به خود ندیده و با این سخن مرتکب مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی می‌شود. در پایان با اشاره به لزوم دفاع از حقوق دانش‌آموزان از مغالطه‌ی توسل به احساسات بهره می‌گیرد و عواطف و احساسات این قشر را به نفع رویکرد خود برمی‌انگیزاند. اما در این عبارت مغالطه‌ی تله‌گذاری نمی‌بینیم.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرد با نسبت دادن لفظ فرهیخته و فهمیده به مردم سعی دارد آن‌ها را با خود همراه و موافق سازد، در اینجا مغالطه تله‌گذاری رخ داده است. همچنین در مقابل با نامیدن طرف مقابل به عنوان فردی متعصب و بدبین سعی دارد که مخالفان خود را صرفاً با بیان این القاب باطل نشان بدهد، پس مغالطه مسموم کردن چاه رخ داده است. استفاده از الفاظ «فرهیخته و متعصبانه» با بار ارزشی متقابل و غیرخنثی در معنی و تأثیرگذاری سخن فرد نقش مهمی دارد که مغالطه بار ارزشی کلمات محسوب می‌شود. اما در این عبارت با مغالطه توسل به احساسات مواجه نیستیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض نتیجه عیناً در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده است. به عبارتی نتیجه یا نقیض نتیجه بالفعل در مقدمات آمده است، مانند:

۱- اگر باران ببارد، آن‌گاه هوا پاکیزه می‌شود.

۲- باران-باریده است.

∴ هوا پاکیزه شده است.

۱- اگر برف ببارد، آن‌گاه زمین سفیدپوش می‌شود.

۲- زمین سفیدپوش نشده است.

∴ برف نمی‌بارد. (برف نباریده است)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اول از هر چیز می‌دانیم که در یک قیاس معتبر هر دو مقدمه سالبه نیستند. پس اگر مقدمه‌ی دوم سالبه باشد مقدمه‌ی اول حتماً موجه خواهد بود (رد گزینه‌ی ۴). همچنین می‌دانیم اگر یکی از مقدمات سالبه باشد نتیجه نیز سالبه خواهد بود (رد گزینه‌ی ۲).

مطابق با این اوصاف ما فعلاً می‌دانیم مقدمه‌ی اول موجه است. مقدمه‌ی دوم سالبه و نتیجه‌ی سالبه‌ی جزئی. در شکل اول حد وسط در محمول مقدمه‌ی اول و موضوع مقدمه‌ی دوم قرار دارد. از آن‌جایی که مقدمه‌ی اول موجه است علامت حد وسط در آن منفی است. پس مقدمه‌ی دوم نمی‌تواند جزئی باشد، زیرا علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود (رد گزینه‌ی ۱). پس برای درست شدن کم نتیجه، مقدمه‌ی اول باید جزئی باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در همه‌ی اقسام قضیه‌ی شرطی منفصل چنان‌چه کلمه‌ی «یا» حذف شود دو قضیه‌ی حملی باقی می‌ماند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قضایا برحسب مشروط بودن یا نبودن حکم به دو نوع حملی و شرطی تقسیم می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در عکس، جای موضوع و محمول عوض می‌شود و در موجهه‌ی کلیه نیز، کم تغییر می‌کند ولی کیف (ایجاب و سلب) و صدق به حال خود باقی می‌ماند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نسبت بین مفهوم «حس» و «شناخت با استفاده از عقل» تباین می‌باشد. به‌صورتی که حس می‌تواند با عقل همکاری کند و شناخت تجربی را تشکیل دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انسان با مفهوم «اخلاق» آشناست و می‌تواند خوب و بد اخلاقی را درک کند. همین مسئله را می‌توان یکی از وجوه تمایز انسان از سایر موجودان دانست. این ویژگی آن قدر مهم است که برخی متفکران انسان را براساس همین ویژگی تعریف کرده و گفته‌اند: انسان موجودی است اخلاقی که خوبی و بدی را درک می‌کند و کارهایی براساس این درک انجام می‌دهد. ارسطو در تعریف انسان گفته بود «انسان حیوانی است ناطق» اما یکی از تعریف‌هایی که بعد از ارسطو انجام شد، همین تعریف انسان براساس مفهوم اخلاق است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳۸

یکی از سوفسطائیان معروف یونان باستان گرگیاس بود که در فن سخنوری بسیار توانا بود. (رد گزینه‌های «۲ و ۴») او می‌گوید: «اولاً چیزی وجود ندارد. (انکار اصل رئالیسم یا واقع‌گرایی) ثانیاً اگر هم چیزی وجود داشته باشد، برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد. (انکار امکان شناخت که امری بدیهی می‌باشد. ثالثاً: اگر برای انسان قابل شناخت باشد، نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل کند. (تناقض قول و عمل گرگیاس) از این قسمت می‌توان اعتقاد وی به نسبی بودن شناخت را برداشت کرد. (رد گزینه‌ی «۳»)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بنابر نظر افلاطون اگر انسان آراسته به چهار فضیلت حکمت، خویشتن‌داری، شجاعت و عدالت باشد، نیک‌بخت است. ۱۳۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر پارمنیدس مرتبه‌ی ظاهری جهان که نشان‌دهنده‌ی امور مختلف و متغیر است تنها با حواس قابل دریافت است. ۱۴۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل عوالم مادی و غیرمادی را بررسی می‌کند، اما این‌گونه نیست که شناخت‌های این عوالم تماماً ذیل شناخت عقلی قرار داده شوند. ۱۴۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این بیت از حافظ اشاره به معرفت شهودی دارد؛ که از این طریق عارف ممکن است بتواند در همین دنیا، آخرت را مشاهده کند و علاوه بر عالم طبیعت، سایر عوالم را مشاهده نماید و وجود فرشتگان را هم واقعاً بیابد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ذات و صفات خداوند را نمی‌توان با حس و تجربه درک کرد و شناخت آن‌ها مستلزم بهره‌گیری از قواعد شناخت عقلی است.

گزینه‌ی ۲: معرفت شهودی از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال‌طلبی همراه با عبادات خالصانه، به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود.

گزینه‌ی ۴: اشاره به معرفت و حیانی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جمله‌ی علامه طباطبائی — «... اگر چه ریشه‌ی این نظر در کلمات معلم ثانی، ابن‌سینا، شیخ اشراق و خواجه نصیرالدین طوسی نیز به چشم می‌خورد...» ۱۴۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلسفه با پرداختن به مسائل بنیادی علوم مختلف با آن‌ها ارتباط برقرار می‌کند. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: این مورد مربوط به هستی‌شناسی است.

گزینه‌ی ۳: فلسفه‌ی اولی اساس و پایه فلسفه مضاف است نه شکل‌دهنده آن‌ها

گزینه‌ی ۴: این گزینه نیز در فلسفه‌ی اولی بررسی می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های نادرست: ۱۴۵

گزینه‌ی ۱: نظر ابن‌سینا درباره‌ی حقیقت انسان عمیق‌تر و با ابعاد گسترده‌تر از اندیشه‌ی ارسطو است.

گزینه‌ی ۳: توصیف ابن‌سینا از روح هم‌چون عارفان و فراتر از حکمای عقل‌گرا بود.

گزینه‌ی ۴: شعر او توصیف بی‌قراری و کوشش روح برای رسیدن به جایگاه اصلی‌اش بود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۴۶

$$\text{ارزش بازاری هر سهم} = \frac{\text{سرمایه فرد} + \text{کل سود دریافتی}}{\text{تعداد کل سهام}} \Rightarrow ۱۵۰۰ = \frac{۳۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{x}$$

$$\Rightarrow x = \frac{۴۵,۰۰۰,۰۰۰}{۱۵۰۰} = ۳۰,۰۰۰ \text{ عدد}$$

تعداد کل سهام خریداری شده توسط فرد $\times$ (قیمت اسمی - قیمت بازاری) = کل سود دریافتی

$$۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = (۱۵۰۰ - \text{قیمت اسمی}) \times ۳۰,۰۰۰ \Rightarrow (۱۵۰۰ - \text{قیمت اسمی}) = \frac{۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰,۰۰۰}$$

$$\Rightarrow \text{قیمت اسمی} = ۱۵۰۰ - ۵۰۰ = ۱۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$B \text{ تورم کالای} = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - \text{قیمت در انتهای سال}}{\text{قیمت در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۸,۶۴۴,۸۰۶ - ۵,۶۵۰,۲۰۰}{۵,۶۵۰,۲۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۲,۹۹۴,۶۰۶}{۵,۶۵۰,۲۰۰} \times ۱۰۰ = ۰/۵۳ \times ۱۰۰ = ۵۳ \text{ درصد}$$

$$B \text{ تورم کالای} = A \text{ تورم کالای} = C \text{ تورم کالای} = ۵۳ \text{ درصد}$$

$$A \text{ تورم کالای} \Rightarrow \frac{۵۳}{۱۰۰} = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - ۹,۹۵۲,۹۵۶}{\text{قیمت در ابتدای سال}}$$

$$\text{قیمت در ابتدای سال} = ۹,۹۵۲,۹۵۶ \text{ (قیمت در ابتدای سال)} \times ۰/۵۳$$

$$\Rightarrow \text{ریال } ۶,۵۰۵,۲۰۰ = \frac{۹,۹۵۲,۹۵۶}{۱/۵۳} = \text{قیمت در ابتدای سال} \Rightarrow ۹,۹۵۲,۹۵۶ = (۱/۵۳) \times \text{قیمت در ابتدای سال}$$

$$C \text{ تورم کالای} \Rightarrow \frac{۵۳}{۱۰۰} = \frac{۱,۱۲۰,۲۰۰ - \text{قیمت در انتهای سال}}{۱,۱۲۰,۲۰۰}$$

$$\Rightarrow ۱,۱۲۰,۲۰۰ - \text{قیمت در انتهای سال} = ۰/۵۳ \times ۱,۱۲۰,۲۰۰$$

$$\text{ریال } ۱,۷۱۳,۹۰۶ = ۱,۱۲۰,۲۰۰ + ۵۹۳,۷۰۶ = \text{قیمت در انتهای سال}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارات صورت سؤال به ترتیب به دهه‌ی سوم، دهه‌ی چهارم و دهه‌ی دوم از عمر انقلاب اسلامی اشاره دارد.

الف) فقط زمانی می‌توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیش‌تر شده باشد.

ب) اگر حقوق کارمندان ۱۷٪ افزایش یابد و ۱۲٪ در جامعه تورم وجود داشته باشد. (۵٪ = ۱۲ - ۱۷) قدرت خرید واقعی آنان تنها ۵٪ افزایش یافته است.

ج) تورم یکی از مشکلات اقتصادی است؛ چرا که باعث کاهش رفاه خانواده‌ها و ضرر پس‌اندازکنندگان می‌شود و قدرت خرید آنان را می‌کاهد.

د) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

$$A = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - \text{قیمت در انتهای سال}}{\text{قیمت در ابتدای سال}} \times 100 = \frac{1,713,906 - 1,120,200}{1,120,200} \times 100$$

$$= \frac{593,706}{1,120,200} \times 100 = 0.53 \times 100 = 53 \text{ درصد}$$

B تورم کالای A = ۵۳ درصد

$$B = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - \text{تورم کالای A}}{\text{قیمت در ابتدای سال}} \times 100$$

$$= \frac{8,644,806 - 53}{100} = 8,644,806 - (53 \times \text{قیمت در ابتدای سال})$$

$$\Rightarrow 1/53 \times 8,644,806 = 8,644,806$$

$$\Rightarrow \text{ریال} = \frac{8,644,806}{1/53} = 5,650,200$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای پاسخ به سؤال ابتدا باید درآمد شرکت را از فرمول زیر به دست آوریم:

$$\text{درآمد} = \text{تعداد کالا} \times \text{قیمت هر کالا} = 830,000 \times 750 = 6,225,000,000$$

سپس باید مجموع هزینه‌های این شرکت را محاسبه کنیم:

تعداد ماه‌های سال تعداد کارگران

↑ ↑

$$\text{حقوق سالیانه کارگران} = 12 \times 40,000 \times 12 = 345,600,000$$

$$\text{اجاره سالیانه} = 6,000,000 \times 12 = 72,000,000$$

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه} = 345,600,000 \times 20\% = 69,120,000$$

$$\text{مجموع هزینه‌ها} = 345,600,000 + 72,000,000 + 170,000,000 + 69,120,000 = 656,720,000$$

حال برای محاسبه سود/زیان باید از درآمدها، هزینه‌ها را کسر کنیم:

هزینه - درآمد = سود (زیان)

$$= 6,225,000,000 - 656,720,000 = 5,568,280,000$$

چون رقم حاصل مثبت است پس وی سود کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معمولاً شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به طول مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک

با سطح پایین رشد در این کشور و سطح بالای توسعه در نروژ با سطح بالای رشد در این کشور هماهنگی دارد. البته دو گروه از

کشورها استثناً محسوب می‌شوند: ۱- تعداد معدودی از کشورها که با داشتن یک ماده‌ی گران‌بها مانند نفت امکان دسترسی به

درآمد سرانه‌ی بالا را دارند ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های

توسعه‌ی خود را بهبود بخشیده‌اند با وجود این که درآمد سرانه‌ی پایین دارند.

امید به زندگی در نروژ ۸۱/۶ سال، درآمد سرانه در چین در حدود ۱۱۵۲۵ دلار و نرخ باسوادی در موزامبیک ۵۰/۶ درصد است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال

استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر

نیاز دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵۷

الف) نام این گونه اسناد که دارای سود علی الحساب و دارای زمان سررسید برای پرداخت اصل پول می باشند، اوراق مشارکت می باشند.

ب) صادرکننده ی این اسناد، دولت یا مؤسسات خصوصی هستند.

ج) بازپرداخت این گونه اسناد، اغلب بیش از یک سال طول می کشد.

د) این اسناد به دلیل مدت بازپرداخت، در اسناد اعتباری بلندمدت دسته بندی می شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر کشوری «راه های تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند و از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد و با خلق مزیت های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش بنیان توجهی بیش تر داشته باشد»، به وضعیت استقلال اقتصادی و استحکام اقتصادی نزدیک می شود. ۱۵۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه های نادرست: ۱۵۹

الف) تأمین جا برای محافظت از کالاهای یاد شده و افزایش هزینه ی نگهداری از آن، از جمله مشکلات استفاده از این کالاهای بادوام بود که موجب شد بشر به جای آن ها از برخی فلزات مانند طلا و نقره استفاده کند.

ج) کاهش نرخ تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت ها است و قیمت ها هم چنان با شتابی کم تر از قبل، افزایش خواهد داشت.

د) فقط زمانی می توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیش تر شده باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آن چه در سنجش بیکاران اتفاق می افتد، گاهی با احساس عمومی جامعه از بیکاری سازگار نیست، همه ی کسانی را که در زمینه ی غیر تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت باشند، شاغل محسوب می کنند. ۱۶۰

